

การศึกษาอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

The study on the students' Identity, Skills, Ethics and Leadership of the
Bachelor of Technology program in Industrial Technology Management
at College of Asian Scholar

พงศกร ทวันเวช* ดร.กฤษดา ปุริสาร** ศิริพงษ์ นครแก้ว*** ผดุงศักดิ์ ศรีฝักหอม****

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ และแนวทางส่งเสริม
อัตลักษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
ปีการศึกษา 2556 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือนักศึกษาชั้นปี 3 และปี 4 จำนวน 8 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร 2 คน และ
ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 2 คน รวม 12 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสังเกต
แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก และวิธีศึกษาเอกสาร ตรวจสอบข้อมูลโดยวิธีตรวจสอบแบบ
สามเส้าจากแหล่งข้อมูล (Triangulation) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน เก่ง ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่นดังนี้ เก่งด้านทักษะ
วิชาชีพ โดยมีทักษะช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และช่างยนต์ เป็นหลักและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ
อิสระ และการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

แนวทางส่งเสริมด้านนี้ คือ สาขาวิชา ควรจัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพให้หลากหลายเพื่อฝึก
ทักษะให้เชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

2. คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน ดี ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่นดังนี้ เป็นผู้มีจิตบริการ
ต่อชุมชนและสังคม โดยนักศึกษาสามารถสอนวิชาชีพให้แก่แก่นักเรียนมัธยมศึกษาในเขตบริการ และบริการซ่อมเครื่องใช้
ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ให้กับชุมชน

แนวทางส่งเสริม สาขาวิชาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาชีพ ให้กับชุมชนโดยให้นักศึกษาเป็นแกนนำในการ
ให้บริการและส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

3. คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่นดังนี้ เป็น
คนกล้าแสดงออก มีส่วนร่วมและเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยฯ มอบหมาย

แนวทางส่งเสริม สาขาวิชาควรส่งเสริมพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำให้สูงขึ้น โดยการฝึกอบรมให้ความรู้และ
จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : คือ อัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ

* ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

** อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

Abstract

This qualitative research aimed to study the characteristics and the guidelines to enhance the student identity; skills, ethics and leadership of the Bachelor of Technology program in Industrial Technology Management at College of Asian Scholar, academic year 2013. The key informants were 8 students from the third and the fourth students level, 2 lecturers and 2 persons who used the students. The instruments were semi-structured interview. Collecting data by using participant and non-participant observation, in-depth interview and document study. Data examined by triangulation method and analyzed by descriptive analysis.

The results:

1. The important and the core characteristics of the identity; "Skill" of the students were professional skills: electricity skills, electronic skills for their profession and could study more to the upper level. The ways to support this aspect; the program should set the diversity resources for training them to get the higher expert skills.

2. The special identity of the students for the "Ethics" aspect; They had the service mind for the community and social. They could teach and coach the secondary students in the service area and repaired the electronicity and electronic things for the community. The ways for promotion; The program should set the professional activities for the community by letting the students be the service leaders and enhance them to have the responsibility for social and have the morality.

3. The core identity of the students on the "Leadership"; They encouraged to show their power on the participation activities that CAS set up and delegated them to do. The ways to develop this aspect; the program should improve the higher leadership skills by training and organized the more leadership experience.

Keywords: Identity, Skills, Ethics and Leadership

บทนำ

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นเรื่องที่ยังใหม่ การศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์เกิดขึ้นไม่นานนัก ถือเป็น การเริ่มให้อำนาจแก่มนุษย์ในการนิยามตัวตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนที่ไร้อำนาจให้มีตัวตนหรือมีอำนาจเชิงสังคมขึ้นมา (กัจจร หลุยยะพงศ์, 2551) โดยทั่วไปเมื่อเรากล่าวถึงคำว่า อัตลักษณ์ หรือ Identity แล้ว เรามักจะรู้สึกว่ายกย่องอัตลักษณ์ของใครหรืออะไรบางอย่างที่หมายถึงคุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลหรือสิ่งนั้น หรือแม้แต่ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษเองก็ให้ความหมายของคำว่า "Identity" ไว้ว่าเป็นคุณสมบัติของคนหรือสิ่งหนึ่ง และมีนัยขยายต่อไปว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะที่ทำให้

สิ่งนั้นโดดเด่นขึ้นมาหรือต่างจากสิ่งอื่น (อภิญา เพื่อ พุสกุล, 2546) จากการให้คำนิยามดังกล่าวจึงแปลความหมายของ "Identity" ว่า "เอกลักษณ์" ตามมุมมองด้านคุณสมบัติของบุคคลหรือสิ่งเหล่านั้นที่มองเพียงจุดเดียวหรือด้านเดียวเท่านั้น

หากแต่ในปัจจุบัน การให้ความหมายของอัตลักษณ์ได้แปรเปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแวดวงวัฒนธรรมศึกษา (Cultural Studies) เกิดมุมมองเกี่ยวกับคำว่า "อัตลักษณ์" ในมุมมองที่ต่างออกไป อัตลักษณ์ไม่ได้หมายถึงคุณสมบัติเฉพาะตัวอีกต่อไป และไม่ได้มีคุณสมบัติเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นการกล่าวถึงสิ่งที่ควบคู่ไปกับเรื่องของอำนาจ หรือการสร้างภาพ

แทนความจริง (Representation) (อภิญา เพื่อฟุ สกุ, 2546) ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังของโลกาภิวัตน์ที่มาจากเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้ความเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมเป็นไปอย่างหลากหลาย ซับซ้อนและรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากสังคมทันสมัยสู่สังคมหลังสมัยใหม่ในศตวรรษที่ 20 ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการย้ายถิ่น การบริโภคนิยม ระบบโลกาภิวัตน์ การต่อสู้เคลื่อนไหวทางสังคม (social movement) เช่น กลุ่มสตรี รักเพศเดียวกัน เชื้อชาติ และสีผิว ทำให้อัตลักษณ์ของคนเริ่มก้าวสู่วิกฤติ ดังที่ Woodward (1997 อ้างถึง ในกำจร หลุยยะพงศ์ 2551) ใช้คำว่า Crisis of Identity หมายถึง มนุษย์เริ่มสงสัยถึงตัวตนที่แท้จริงว่าคืออะไร และสงสัยถึงอัตลักษณ์ที่เป็นอยู่ก็มีความขัดแย้ง มีความหลากหลาย และมีความทับซ้อนกันอยู่ จึงทำให้เกิดมุมมองในการศึกษาถึงอัตลักษณ์ไปในมุมมองต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น

วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เริ่มเปิดทำการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปี 2545 มีปรัชญา วิสัยทัศน์ ปณิธาน และพันธกิจ ดังนี้คือ ปรัชญา “วิสัยทัศน์ดี (Visionary) มีวินัย (Discipline) ใฝ่ใจวิทยบูรณาการ (Integrity)”

วิสัยทัศน์ “เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งคุณภาพ (Quality First) และได้มาตรฐานสากล (Universal Standard) ประสานสัมพันธ์กับนานาชาติ (Internationalization) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในเอเชีย เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและวัฒนธรรม”

ปณิธาน “มุ่งมั่นผลิตบัณฑิตที่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสาธารณะ รู้จักรับใช้สังคม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยและภาวะผู้นำ”

สำหรับพันธกิจมีดังนี้ 1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะรู้จักรับใช้สังคม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งเป็นผู้ที่เรียนรู้ ก้าวทันโลก

ตลอดเวลา 2. สร้างงานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยี และองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และสังคม เพื่อส่งผลให้วิทยาลัยก้าวสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 3. ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม ทั้งภายในและต่างประเทศ มุ่งเน้นการมีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เสริมสร้างความตระหนัก ความรักสามัคคีในหมู่คณะและสถาบัน โดยเน้นระบบการบริหารแบบธรรมาภิบาล สร้างความเป็นอัตลักษณ์ 5. พัฒนาอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพทั้งในด้านวิชาการ การวิจัยและการจัดการเรียนการสอนและ 6. ประสานสัมพันธ์และร่วมเป็นเครือข่ายกับนานาชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในเอเชีย

ในปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียได้ดำเนินการเปิดสอนเพิ่มอีก 1 สาขาวิชา คือ เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (Bachelor of Technology Program in Industrial Technology Management) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (Bachelor of Technology (Industrial Technology Management) ชื่อย่อ ทล.บ. (การจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม) B.Tech. (Industrial Technology Management) จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต รูปแบบของหลักสูตร เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี (ต่อเนื่อง) ภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทย จะรับนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง หลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ วิเคราะห์ วินิจฉัยแก้ปัญหา กำหนดแผนและ

ดำเนินการด้านกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับองค์การด้านการจัดการอุตสาหกรรม โดยทำหน้าที่ประสานงานระหว่าง ผู้ประกอบการ ผู้ออกแบบ วิศวกร และผู้ปฏิบัติงานช่างฝีมือเฉพาะด้าน หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้มีการเลือกเรียนเหมาะสมเพื่อเข้าไปแก้ปัญหาในชุมชนและท้องถิ่น มุ่งเน้นการผสมผสานสภาพความเป็นจริงของสังคมและชุมชนโดยสามารถถ่ายทอดความรู้ทักษะ ความสามารถ ด้านการวางแผน การออกแบบ การจัดการองค์การ การควบคุม การตรวจสอบและการบำรุงรักษา ในด้านการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอน ได้ตระหนักถึงความสำคัญการเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ซึ่งคุณลักษณะของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียต้องเป็นตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัยคือ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ดังนั้นจึงทำการศึกษาอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาสาขากิจการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาสาขากิจการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียว่าเป็นอย่างไร

2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาสาขากิจการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชียว่าควรจะเป็นอย่างไร

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขอบเขตของการวิจัย โดยศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและแนวทางส่งเสริมอัตลักษณ์ของนักศึกษาสาขากิจการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในแต่ละด้าน จำแนกเป็น 3 ด้านดังนี้(คู่มือนักศึกษาวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 2556)

1. อัตลักษณ์ด้าน เก่ง
2. อัตลักษณ์ด้าน ดี
3. อัตลักษณ์ด้าน มีภาวะผู้นำ

3.2 กลุ่มเป้าหมายคือ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มีดังต่อไปนี้

นักศึกษาหลักสูตรการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 8 คน ผู้ประกอบการจำนวน 2 คน อาจารย์ผู้สอน 2 คน รวม 12 คน

3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาการวิจัย

ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2556 - วันที่ 31 พฤษภาคม 2557 รวม 9 เดือน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอัตลักษณ์ของนักศึกษา สาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมรุ่นต่อไป

2. ผลการวิจัยได้สร้างประโยชน์เชิงวิชาการต่อการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านเก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาสาขากิจการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

3. ได้แนวทางเสริมสร้างอัตลักษณ์ของนักศึกษา เพื่อให้คณาจารย์และผู้บริหารประจำหลักสูตรได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร สาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อไป

5. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

5.1 แนวคิดอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ (Identity)

ในทัศนะของ Stuart Hall นักทฤษฎีสาย Cultural Study เชื่อว่า อัตลักษณ์เป็นเพียงสิ่งประกอบสร้าง โดยกล่าวว่า ความเป็นตัวตนนั้นเป็นเพียงชิ้นส่วนหลายๆชิ้นที่ถูกประกอบรวมกันขึ้นมาเท่านั้นเอง และภายใต้บริบทของสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งนั้นอาจมีการเชื่อมต่อ

ขึ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน และส่งผลต่อการแสดงออกของบุคคลในลักษณะหนึ่ง แต่เมื่ออยู่ภายใต้บริบทที่แตกต่างกันออกไป อาจจะมีการเชื่อมต่อนั้นส่วนต่างๆ และส่งผลกระทบต่อการแสดงออกของบุคคลในอีกรูปแบบหนึ่งก็ได้ (อ้างถึงใน จิรัฏฐ์ ศุภการ, 2545) ฉะนั้น วาทกรรมภายในตัวบุคคลจึงสามารถเคลื่อนย้ายไปมาได้ภายในบริบทสังคมที่แตกต่างกัน มนุษย์คนหนึ่งจึงเป็นเพียงผลรวมของวาทกรรมหลากหลายชุดที่อาจขัดแย้งกันหรือส่งเสริมกัน และลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคนนั้นก็เกิดจากการผสมผสานวาทกรรมเหล่านั้นไปในทิศทางที่แตกต่างกันออกไป คนเราจึงสามารถสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันและหลากหลายได้ในสถานการณ์ต่างๆ และองค์ประกอบของวาทกรรมนั้นไม่จำเป็นต้องเชื่อมต่อกันเสมอไป จึงเห็นได้ว่า แท้จริงแล้วอัตลักษณ์ต่างๆ เป็นเพียงการเชื่อมโยงองค์ประกอบของวาทกรรมในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เมื่อบริบทเปลี่ยนไปค่านิยมของอัตลักษณ์ก็สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย (อภิญา เพ็ญพสุกุล, 2543)

ประเภทของอัตลักษณ์

เออร์วิง กอฟมัน (Erving Goffman) นักสังคมวิทยา ได้แบ่งอัตลักษณ์ออกเป็น 2 ประเภทและอธิบายลักษณะความแตกต่างและความเหมือนกันไว้ ดังนี้ อภิญา เพ็ญพสุกุล (2546: 5-6, 27-28)

1) อัตลักษณ์ส่วนบุคคล (Personal Identity) คือ ภาพของปัจเจกในสายตาคนอื่น ในฐานะที่เป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยสังคมจะมีวิธีการระบุอัตลักษณ์ส่วนบุคคลแตกต่างกันไป เช่น สังคมสมัยใหม่ใช้บัตรประชาชนหรือการพิมพ์ลายนิ้วมือระบุอัตลักษณ์บุคคล เป็นต้น ในขณะที่ ลิตเติ้ลจอห์นและฟอสส์ (Littlejohn, S. & Foss, K., 2008) อธิบายว่าอัตลักษณ์ส่วนบุคคล คือลักษณะเฉพาะของบุคคล ที่เกิดขึ้นจากการมองเห็นตนเอง และเกิดขึ้นจากเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในครอบครัว ในช่วงเริ่มแรกของชีวิต และจากสังคม

2) อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ของบุคคล คือ สถานภาพทางสังคม เช่น อาชีพ ชนชั้น เพศ ชาติพันธุ์ หรือศาสนาที่ปัจเจกบุคคลนั้นสังกัดอยู่ สังคมจะ

มีความคาดหวังหรือเรียกร้องว่า ปัจเจกบุคคลในวัย เพศ ชนชั้นนั้นๆ ควรวางตนอย่างไร

จากคำอธิบายดังกล่าวจะเห็นว่าอัตลักษณ์ส่วนบุคคลและอัตลักษณ์ทางสังคมมีส่วนที่ซ้อนทับกันอยู่ เพราะอัตลักษณ์ เป็นการเชื่อมต่อกันระหว่างความเป็นปัจเจก (Individual) และสังคม (Social Aspect) การสังคมกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคล ทำให้มีระบบคุณค่าติดมากับบทบาทหน้าที่นั้น เช่น ความเป็นพ่อ ความเป็นศิษย์-อาจารย์ เป็นต้น ในมิตินี้อัตลักษณ์จึงเป็นเรื่องของการใช้สัญลักษณ์ (Symbolic Aspect) ด้วย เพราะการแสดงออกที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบต่างๆ กระทำผ่านระบบสัญลักษณ์หลากหลายแบบ

นอกจากนี้จากการค้นคว้าพบว่า มีอัตลักษณ์อีกประเภทหนึ่งเรียกว่า อัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) สารานุกรมสังคมวิทยาแบล็คเวล ได้นิยามไว้ว่า หมายถึงการมีความหมายร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งความหมายร่วมเหล่านี้เกิดจากความสนใจและประสบการณ์ร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม เป็นการตอบคำถามว่าพวกเราเป็นใคร อัตลักษณ์ร่วมไม่ใช่สิ่งตายตัว เกิดขึ้นผ่านการต่อสู้ทางการเมือง ผ่านการเคลื่อนไหวทางสังคม ปฏิสัมพันธ์ และปฏิกริยาทางสังคม (George Ritzer, 2007) ในขณะที่ ออลสัน (Olson, 2010) อธิบายว่า หมายถึงชุดของความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งอัตลักษณ์ร่วมนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์ในระดับปัจเจกหรืออัตลักษณ์ของบุคคล ตัวอย่างของอัตลักษณ์ร่วม เช่น บุคลิกภาพของกลุ่มโดยรวม เพศ สภาพ ชาติพันธุ์ สภาพภาพ อาชีพ เป็นต้น (Richard D. Ashmore, Kay Deaux and Tracy McLaughlin-Volpe, 2004) จากคำอธิบายข้างต้นจะพบว่าอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) และอัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ในอันดับต่อไปจะนำเสนอเกี่ยวกับอัตลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. อັตลัษณ์ด้าน “เก่ง”

คนเก่งสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ดังนี้

1. ความสามารถของคนเก่ง
2. ความเชื่อมั่นของคนเก่ง
3. ความใฝ่ดีของคนเก่ง

ความสามารถของคนเก่ง

เก่งที่ได้รับการยอมรับก็จะยิ่งเก่งขึ้นไปอีก สำหรับคนที่เห็นหนทางตั้งแต่แรก ประกอบกับความอยากทำและความมุมานะ พอลงมือทำแล้วก็มักจะประสบความสำเร็จและความสำเร็จนี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกภูมิใจและส่งผลให้คนรอบข้างชื่นชมยินดีกับความสำเร็งนั้น ไม่ว่าจะด้วยวาจา สายตา หรือท่าทางก็ตามที และเมื่อคนเรารู้สึกดีที่แทบจะหาที่เปรียบไม่ได้ และความสุจากความทรงจำแบบนี้ก็จะเป็นทุนให้คนเก่งกล้าที่จะรับความท้าทายใหม่ๆ ในเรื่องต่อไป ดังนั้นคนเก่งจะมีโอกาสได้รับการยอมรับมากกว่าคนที่ไม่เก่งและด้วยเหตุนี้คนเก่งจึงนำหน้าคนที่ไม่เก่งไปแล้ว แต่ในความเป็นจริงสังคมการทำงานภายในบริษัทก็ซับซ้อนกว่าสภาพสังคมตามธรรมชาติอยู่มาก อัตราเร่่งที่คนเก่งสามารถถึบตัวออกห่างจากคนไม่เก่งจึงซ่อนตัวอยู่ให้มองเห็นได้ไม่เด่นชัด แต่จะมีมากน้อยเพียงไรธรรมชาติของเรื่องนี้ก็ยังคงมีอยู่

ความเชื่อมั่นของคนเก่ง

คนเก่ง มักคิดว่าคนอื่นชอบฝ่าฝืนความยากลำบากเหมือนตัวเองและคนเก่งส่วนใหญ่จะเก่งได้เพราะตั้งจุดมุ่งหมายที่ท้าทายให้กับตัวเอง ประมาว่าคนธรรมดาที่ถอดใจตั้งแต่แรกที่ได้ยินแล้วคองทำไม่ได้ แต่คนเก่งจะทำเป้าหมายนั้นให้ได้ นั่นคือสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เขาเป็นคนเก่งที่มีความสามารถ และคนที่ไม่กล้าท้าทายกับตัวเองคองทำไม่ได้ คนเก่งจะเชื่อมั่นในอนาคตของตัวเองว่า จะต้องผ่านอุปสรรคทั้งหลายไปยังเป้าหมายที่คนธรรมดาไม่คิดว่าจะทำกันได้ แล้วนำความเชื่อมั่นนั้นมาเป็นพลังจุดให้ตัวเองได้วิ่งไปข้างหน้า

2. อັตลัษณ์ด้าน “ดี”

ความดี

“ความดี” คือ การทำให้เกิดผลดีอย่างมีคุณค่าต่อผู้อื่น ต่อส่วนรวม รวมถึงต่อตนเอง ดังนี้
ผลดีต่อผู้อื่น โดยเฉพาะที่ไม่จำกัดพวก เหล่า ศาสนา เชื้อชาติ ฯลฯ

ผลดีต่อส่วนรวม รวมถึงต่อหมู่คณะ ต่อองค์กร ต่อชุมชน ต่อสังคม ต่อโลก ฯลฯ ผลดีต่อตนเอง ได้แก่ การพัฒนาตนเองอย่างเป็นคุณและสร้างสรรค์รวมถึงการพัฒนาทางกาย ทางอารมณ์ ทางความคิด ทางจิตวิญญาณ ทางสติ ปัญญา ความสามารถ ฯลฯ

“ความดี” เป็นสิ่งที่มีมาในอดีต มีอยู่ในปัจจุบัน และจะมีต่อไปในอนาคต

“ความดี” คือ อุดมการณ์อันสูงส่ง ของสังคมที่พึงปรารถนา

“ความดี” คือ รากฐานอันแน่นถึก ของสังคมอุดมธรรม

“ความดี” คือ แรงขับเคลื่อนอันทรงพลัง ซึ่งจะช่วยให้สังคมเคลื่อนไปในทิศทางที่พึงประสงค์

“ความดี” คือ สายใยอันนุ่มเหนียว ที่ร้อยโยงผู้คนหลากหลายไปสู่ความสันติ ความเจริญ และความสุขร่วมกัน

ตามหลักพุทธศาสนา ถือว่า การกระทำ คำพูด หรือความคิดที่เป็นไปเพื่อไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่นให้เดือดร้อนและมีประโยชน์ ถือว่าเป็นความดี ที่ตรงกันข้ามเป็นความชั่ว ที่กล่าวมานี้เป็นหลักกว้าง ๆ อาจมีข้อปลีกย่อยอื่น ๆ อีกที่จะต้องทำความเข้าใจพิเศษอีกมากมาย

3. อັตลัษณ์ด้าน”ภาวะผู้นำ”

หน้าที่อย่างหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ คือ การกระตุ้นให้เกิดภาวะผู้นำ ไม่เพียงแต่ในระดับผู้บริหาร ผู้จัดการ หรือหัวหน้างานเท่านั้น แต่หมายรวมถึงพนักงานทุกคนในองค์กร

คุณลักษณะใดบ้างที่ควรพัฒนาสำหรับผู้ที่จะก้าวสู่การเป็น “ผู้นำ”

ความเชื่อมั่น ผู้นำที่ดีต้องมีความเชื่อมั่น เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับผู้นำ เพราะถ้าเรายังไม่เชื่อมั่นในตัวเองแล้ว การที่ใครมาศรัทธาและไว้วางใจในตัวเราก็คงเป็นไปได้ยาก แต่ก็เชื่อว่าเราจะเชื่อแต่ตัวเราเองเท่านั้น ผู้นำที่ดีต้องรู้จักรับฟังผู้อื่นด้วย

ทักษะในการฟัง ผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่รับฟังอย่างตั้งใจ และมีศิลปะในการฟัง ดังมีผู้กล่าวว่า การฟังคือการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เมื่อเราพูดเราจะรู้เท่าที่เรารู้ แต่เมื่อเราฟังเราจะรู้ในสิ่งที่ไม่รู้ ผู้นำจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะเข้าใจคนที่เราจะนำ เพื่อรับฟังปัญหา ตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ และเป็นທີ່ปรึกษาในการแก้ปัญหา ปรับปรุงการทำงานให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมาย

การตัดสินใจ ผู้นำที่ดีต้องกล้าตัดสินใจ ทั้งนี้ก่อนที่ตัดสินใจนั้นในเรื่องใดๆ ลงไปนั้น ผู้นำต้องมีรอบความคิด และการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เรียนรู้ที่จะหาข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม หากยังไม่มั่นใจ ควรจะมีที่ปรึกษาไว้ช่วยในการตัดสินใจด้วย

การยอมรับในจุดอ่อน การกระทำที่ผิดพลาดอย่างหนึ่งของผู้นำ คือ การพยายามแก้ปัญหาทุกอย่างด้วยตัวเอง ไม่ยอมพึ่งพาผู้อื่น เมื่อใดก็ตามที่เราไม่ยอมรับในจุดอ่อนของตน และพยายามสร้างสมมติฐานเอาเอง เมื่อนั้นโอกาสที่เราจะตัดสินใจผิดพลาดมารออยู่ตรงหน้าแล้ว พึงเข้าใจว่า ผู้นำไม่ใช่ยอดมนุษย์ จึงไม่จำเป็นต้องทำได้ทุกเรื่อง สิ่งที่เราควรทำคือ ยอมรับในจุดอ่อนของตน และหาคนที่ไว้วางใจได้มาเป็นที่ปรึกษา การขอความช่วยเหลือไม่ได้ทำให้ศักดิ์ศรีของคุณหมดไป ดังนั้นจงอย่าอายที่จะถาม

การมีส่วนร่วม ผู้นำที่ดีต้องไม่ยึดติดกับตำแหน่งและอำนาจ ผู้นำที่ดีจะใส่ใจลูกน้องได้คือคนที่เข้าหาพวกเขา ร่วมเผชิญปัญหา และฝ่าฟันไปพร้อมๆ กับพวกเขา ให้คำแนะนำพวกเขาในสิ่งที่เราเคยผ่านมา รวมทั้งยินดีในความสำเร็จร่วมกับพวกเขา

สรุป อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ เช่น นักร้องกลุ่มนี้มีอัตลักษณ์ทางด้านเสียงที่

เด่นมาก ใครได้ยินก็จำได้ทันที. สังคมแต่ละสังคม ลักษณะทางวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งอัตลักษณ์ด้านเก่ง ดี มีภาวะผู้นำ การที่จะบ่งบอกว่ามีอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ต้องมีความเก่งคิด เก่งพูด เก่งทำ ส่วนความดีนั้น ดีกาย ดีวาจา ดีใจ การมีภาวะผู้นำต้องพัฒนาด้าน ความเชื่อมั่น ทักษะในการฟัง การตัดสินใจ การยอมรับในจุดอ่อน การมีส่วนร่วม ดังนั้นผู้ที่จะมีอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว

6. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วยคำถามตั้งต้นและคำถามต่อเนื่อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมอัตลักษณ์ของนักศึกษาตามที่วิทยาลัยกำหนด เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ

1.2 แบบสังเกต กิจกรรมต่างๆ เช่น สังเกต

การฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

สำหรับกระบวนการในการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ใช้ในกระบวนการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) ครั้งนี้ ได้กำหนดให้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) โดยกระบวนการสัมภาษณ์แบบชี้แนะ (guided interview) อันเป็นกระบวนการสัมภาษณ์ที่ไม่มีรูปแบบข้อคำถามที่ตายตัว หรือกระบวนการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะที่ไม่มีข้อคำถามที่เป็นมาตรฐาน (unstructured or unstandardized interview) กล่าวคือ เป็นการกระบวนการวิธีสัมภาษณ์ที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่นำมาใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) อย่างชัดเจน เพียงแต่มีการกำหนดลักษณะของข้อคำถามที่มี

ลักษณะเปิดกว้างมีความยืดหยุ่น และมีการนำคำสำคัญ (key words) มาใช้ประกอบในการชี้แนะในกระบวนการสัมภาษณ์ โดยที่ลักษณะของข้อคำถามเช่นว่านี้ สามารถที่จะปรับเปลี่ยนถ้อยคำหรือให้มีความสอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนตามสถานการณ์ที่มีการขับเคลื่อนหรือเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา

2.1 การศึกษาวิจัยข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ของนักศึกษา และ หลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

2.2 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ เป็นลักษณะ วิเคราะห์และสรุปเนื้อหา

2.3 การดำเนินการเพื่อกำหนดกระบวนการขั้นตอนและแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์อันประกอบไปด้วย นักศึกษา สถานประกอบการ ตลอดจนอาจารย์ที่มีส่วนสำคัญซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2.4 การสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้คือ การสร้างแบบสัมภาษณ์ สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยการออกแบบหรือสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างตามอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำเมื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นกระบวนการวิธีการสัมภาษณ์ที่มีแบบหรือลักษณะที่ไม่เป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดให้นำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวมาดำเนินการกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนในเชิงเนื้อหา ให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิคือ อาจารย์ ดร.กุหลาบ ปุริสาร, รศ.ดร.วิณา อิศรางกูร ณ อยุธยาและอาจารย์ ฉัตรพงษ์ พิระวารสิทธิ์โดยเบื้องต้นก่อนเพื่อนำแนวความคิดหรือข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์รวมทั้งจะได้มีการนำแบบ

สัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปดำเนินการสัมภาษณ์กับนักศึกษา สถานประกอบการ ตลอดจนบุคคลที่มีส่วนสำคัญซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ อันมีผลต่อการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้ในกระบวนการประมวลผลข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ติดต่อและประสานงานกับหัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เพื่อขอทำวิจัย ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2556

3.2 ติดต่อและนัดวันกับนักศึกษา อาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยกำหนดใน วันที่ 9-15 มกราคม 2557

3.3 คณะผู้วิจัยประสานกับผู้ประกอบการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนนิคมวิชาการในการขอใช้สถานที่สำหรับการทำวิจัย 1-5 กุมภาพันธ์ 2557

3.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ตามวันเวลาและนัดหมายในวันที่ 1-10 มีนาคม 2557

สำหรับแนวทางประการสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก(in-depth interview) นั้น ทางคณะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางประการสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นตัวแทนของกลุ่มนักศึกษา สาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณาจารย์และผู้ประกอบการ ในกระบวนการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการบันทึกข้อมูล โดยวิธีการจดบันทึกข้อมูลและการบันทึกเสียงของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการขออนุญาตจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนทำการบันทึกเสียง หากได้รับอนุญาต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานความถูกต้องย้อนกลับในภายหลังได้

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) นั้น คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) นั้น มาใช้ในกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยดำเนินการร่วมกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (documentary research) โดยกระบวนการและวิธีการวิเคราะห์ อันจะได้ดำเนินการกระบวนการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ อันได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก (major themes) หรือแบบแผนหลัก (major pattern) ที่พบในข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลัก (major themes) มาพิจารณาแบ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อย (sub-themes) และหัวข้อย่อย (categories) อันเป็นกระบวนการวิเคราะห์ โดยการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อยของกระบวนการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ นอกจากนี้ในระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น

ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการสะท้อน (reflecting) ควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดำเนินการกระบวนการสะท้อน (reflecting) ในแต่ละช่วงหรือในแต่ละขั้นตอนควบคู่ไปกับการดำเนินการวิจัย เพื่อเสริมสร้างให้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการใช้กระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความแกร่งและแม่นยำ (rigor) เพื่อให้กระบวนการวิจัยครั้งนี้ มีความเข้มข้น (intensive process) มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง คณะผู้วิจัยจะได้ดำเนินการกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) โดยการพรรณนาข้อมูลตามปรากฏการณ์ร่วมด้วยเพื่อแสวงหาหรือให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบ จากกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ อันเป็นแนวทางประการสำคัญที่สามารถนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดสาระสำคัญของ

อัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาสาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

8. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ และแนวทางส่งเสริมอัตลักษณ์ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีการศึกษา 2556 ผู้ให้ข้อมูลคือนักศึกษาชั้นปี 3 และปี 4 จำนวน 8 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร 2 คน และผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 2 คน รวม 12 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก และวิธีศึกษาเอกสาร ตรวจสอบข้อมูลโดยวิธีตรวจสอบแบบสามเส้าจากแหล่งข้อมูล (Triangulation) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน เก่ง ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่นดังนี้ เก่งด้านทักษะวิชาชีพ โดยมีทักษะช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และช่างยนต์ เป็นหลักและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และการศึกษาต่อในระดับสูงขั้นได้ แนวทางส่งเสริมด้านนี้ คือ สาขาวิชา ควรจัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพให้หลากหลายเพิ่มขึ้น เพื่อฝึกทักษะให้เชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

2. คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน ดี ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่นดังนี้ เป็นผู้มีความจิตบริการต่อชุมชนและสังคม โดยนักศึกษาสามารถสอนวิชาชีพให้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาในเขตบริการ และบริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

แนวทางส่งเสริม สาขาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาชีพ ให้กับชุมชนโดยให้นักศึกษาเป็นแกนนำในการให้บริการและส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

3. คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน มีภาวะผู้นำ ของ นักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่นดังนี้ เป็นคนกล้าแสดงออก มีส่วนร่วมและเป็นผู้นำในการจัด กิจกรรมที่ทางวิทยาลัยฯ มอบหมาย

แนวทางส่งเสริม สาขาวิชาควรส่งเสริม พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำให้สูงขึ้น โดยการฝึกอบรมให้ ความรู้และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ภาวะ ผู้นำให้เพิ่มขึ้น

9. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะ ผู้นำ ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัย บัณฑิตเอเชีย

คณะผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการ วิจัยและประเด็นสำคัญที่ค้นพบดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน เก่ง ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะ เด่นดังนี้ เก่งด้านทักษะวิชาชีพ โดยมีทักษะช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และช่างยนต์ เป็นหลักและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และการศึกษา ต่อในระดับสูงขึ้นได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่านักศึกษาสาขานี้ มาจากนักศึกษาที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง ในสาขาช่างอุตสาหกรรมมาและมาเรียนต่อในสาขา วิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมทำให้นักศึกษา ได้พัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นในสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ที่ระบุว่า สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องกำหนดเป้าหมาย และดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มี คุณลักษณะครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้านคือคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT ซึ่งในด้านความรู้ ระบุว่า มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและ เป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้

ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และ ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพ ที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ ดังนั้น คุณลักษณะด้าน “เก่ง” ของนักศึกษาจำเป็นต้องมีความ รู้ในศาสตร์ที่ตนเองศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานตามเกณฑ์ ของ Thailand Qualification Framework (TQF) ที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

2. ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน ดี ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มีลักษณะเด่น ดังนี้ เป็นผู้ที่มีจิตบริการต่อชุมชนและสังคม โดยนักศึกษา สามารถสอนวิชาชีพให้แก่แก่นักเรียนมัธยมศึกษาในเขต บริการ และบริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่านักศึกษามีการทำ โครงการวิชาชีพ เพื่อสังคม ทำให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปบริการชุมชน และถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและนักเรียนโดยที่นักศึกษา มีแนวคิดที่จะให้นักเรียนที่มาเรียนได้รับความรู้มากที่สุด โดยนำแบบทดสอบมาฝึกให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ จริยา สมประสงค์ (2553) กล่าวว่า ‘ความ ดี’ และ แนวทางการทำความดี ความหมายของความ ดี ที่มีความเป็นสากล เป็นที่ยอมรับ และสามารถใช้ได้ ในหลายวัฒนธรรม สรุปได้สามคุณลักษณะ หรือ ‘สาม ดี’ ได้แก่ ดีทางใจ คือ มีจิตใจดี คิดดี ปราศจากดี ทางกายคือ มีความประพฤติ ปฏิบัติดี และ ดีทางอุดมคติ คือ มีจินตนาการที่ถือว่าเป็นมาตรฐานแห่งความดี ความ งามและความจริง ทางใดทางหนึ่งที่มนุษย์ถือว่าเป็น เป้าหมายแห่งชีวิตของตน โดยเฉพาะดีทางใจในการมีจิตอาสาในการบริการชุมชน รวมถึงดีทางกายคือปฏิบัติให้ เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

3. ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต มี ลักษณะเด่นดังนี้ เป็นคนกล้าแสดงออก มีส่วนร่วมและ ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรม

ที่ทางวิทยาลัยฯ มอบหมาย ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่านักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมภาวะผู้นำ กิจกรรมเสริมทักษะวิชาชีพ กิจกรรมพี่สอนน้อง เป็นกิจกรรมที่ทางสาขาจัดขึ้นทุกปีการศึกษาซึ่งนักศึกษาสามารถร่วมกิจกรรมกับทางวิทยาลัยและได้รับผิดชอบในการทำกิจกรรมโดยดำเนินกิจกรรมนั้นให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทางวิทยาลัยกำหนดและกิจกรรมดังกล่าวจึงเป็นการฝึกความมีภาวะผู้นำให้กับนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านภาวะผู้นำของ ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2549) ที่กล่าวว่า ในยุคโลกาภิวัตน์ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือบุคคลใดก็ตามจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับทุกสภาพการณ์ได้ และใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กุหลาบ ปุริสาร(2556) ได้สรุปเกี่ยวกับภาวะผู้นำว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจใฝ่บริการ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นต้น

10. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะอัตลักษณ์ด้านเก่ง ของนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตมีลักษณะเด่นดังนี้ เก่งด้านทักษะวิชาชีพ โดยมีทักษะช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และช่างยนต์ เป็นหลักและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ และการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้ คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้านดี มีลักษณะเด่นดังนี้ เป็นผู้ที่มีจิตบริการต่อชุมชนและสังคม โดยนักศึกษาสามารถสอนวิชาชีพให้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาในเขตบริการ และบริการซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คุณลักษณะอัตลักษณ์ด้าน มีภาวะผู้นำ มีลักษณะเด่นดังนี้ เป็นคนกล้าแสดงออก มีส่วนร่วมและเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมที่ทางวิทยาลัยฯ มอบหมาย ดังนั้นสาขาวิชาและอาจารย์ควรดำเนินการดังนี้

1. สาขาวิชาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปพัฒนาอัตลักษณ์ของนักศึกษาสาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมวิทยาลัยบัณฑิตเอเชียให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นโดยการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมการมี อัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ของนักศึกษาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

2. อาจารย์ประจำหลักสูตรสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้บูรณาการ การเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามี อัตลักษณ์ เก่ง ดี มีภาวะผู้นำ ตามที่วิทยาลัยกำหนด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอื่นๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาในสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อไป

2. ควรมีการศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

3. ควรศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาสาขาการจัดการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เพื่อนำมาพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

11. บรรณานุกรม

1. กาญจนา แก้วเทพ.(2544). ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา เอ็ดสันเพรสโปรดักส์, กรุงเทพฯ.
2. กาญจนา แก้วเทพ .(2547). กลุ่มทฤษฎีว่าด้วยเนื้อหา/สารและความหมาย ในประมวลสาระชุดวิชาปรัชญา นิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 12 นนทบุรี : สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมราชา.
3. กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน.(2551). สารานแห่งนักคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองกับสื่อสารศึกษากรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

4. กฤษณ์ท แสนทวี ลำพวน.(2552). : การวิเคราะห์การสื่อสารกับการสืบทอดอัตลักษณ์ชาวไทยพวน อำเภอบ้านหมี่จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
5. กุหลาบ ปุริสาร.(2556).เอกสารประกอบการสอนวิชาภาวะผู้นำ.วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.
6. กำจร หลุยยะพงศ์ .(2551). อัตลักษณ์และความสามารถทางการสื่อสารของแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ต.โพธิ์ ไทรงาม จ.พิจิตร ในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม,กรุงเทพฯ. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.(2556).คู่มือนักศึกษา.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา,ขอนแก่น.
7. จารุณี สุวรรณรัตน์.(2547). : การสื่อสารความหมายและอัตลักษณ์ วิทยานิพนธ์วารสาร-ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
8. จรียา สมประสงค์.(2553). การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องความดี: ศึกษาเฉพาะนิทานธรรมและนิทานชาวบ้าน <http://rc.nida.ac.th/%B9%D4%B4%E9%D2%A4%C7%D2%C1%B4%D5new.pdf>
9. ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี.(2549). ภาวะผู้นำองค์กรยุคใหม่. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
10. นพพร ประชากุล ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช และกาญจนา แก้วเทพ.(2542). “การเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ที่สัมพันธ์กับวิธีการเล่าเรื่องในสื่อมวลชน” ในจินตทัศน์ทางสังคมในภาษาสื่อมวลชน กรุงเทพฯ :โครงการหนังสือชุดวิจัยและพัฒนานิเทศศาสตร์.
11. พิธิษฐ์ คุณวโรตม์.(2546). อัตลักษณ์และกระบวนการต่อสู้เพื่อชีวิตของผู้ติดเชื้อ HIV อัตลักษณ์ชาติพันธุ์และความเป็นชายขอบ กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
12. พิทยา บุขรรรัตน์ การแสดงพื้นบ้าน .(2553): การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรมบริเวณลุ่มทะเลสาบสงขลา กรณีศึกษาหนังตะลุงและโนรา ช่วงการปฏิรูปการปกครองสมัยรัชกาลที่ 5 – ปัจจุบัน กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
13. ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร.(2549).การแสวงหาและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพ : กรณีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. : สุวีริยาสาส์น.กรุงเทพมหานคร.
14. อภิญา เพ็องฟูสกุล.(2546). อัตลักษณ์ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ,กรุงเทพฯ.